

Thema bloem: De zaaier

Benodigheden

Deze les is uitgewerkt aan hand van hoofdstuk 7 uit het Echelonboek *Geestelijke stromingen geven*:

- + **Waarom:** Het nut van het behandelen van de desbetreffende onderwerp.
- + **Daarom:** De nodige uitleg en achtergrondinformatie bij de desbetreffende onderwerp.
- + **Doen:** Gebruik van het viertaktmodel voorbereiden, semantiseren, consolideren en controleren.

In het Echelonboek *De Vleugels van de Tijd* vindt u over het thema meer informatie. Wilt u meer weten over de beschreven werkvormen, dan is dat in dit boek te vinden in het overzicht van het werkvormen ABC, op de bladzijden 150 t/m 175.

De aanbevolen liederen komen grotendeels uit de liedbundel *Eigen-wijs*. Deze liedbundel is voor kinderen van 4 - 12 jaar en bevat ruim driehonderd liederen, verdeeld over alle groepen van het basisonderwijs.

Materiaal:

- + Werkblad 'de zaaier'
- + Fruit
- + Een mes om door te snijden
- + Papier voor een woordveld en of associatievel
- + Info en materiaal voor Mandala te maken:
<http://www.stichtingechelon.nl/uncategorized/werken-met-mandalas/>

Waarom

In de weken na de krokusvakantie is er voor de scholen een mogelijkheid om de lente met een onderwerp te behandelen dat veel mensen aanspreekt, zoals bloemen, vuur, zon. Lente is een soort van wakker worden. Alles in de natuur wordt gewekt uit de winterslaap. De natuur wordt langzaam wakker, alles ontpopt zich. De kleuren van krokussen, narcissen, tulpen zijn scherp en helder. De bomen laten hun eerste bloesem zien. Er is veel te zien, te ruiken en te horen. Zien: de vele bloemen, de kleuren. Horen: de vogels, de andere dieren. En ruiken: de vele geuren van de bloemen, de bloesem ...

De eerste warme dagen zijn vaak zeer aangenaam: iedereen trekt naar buiten om de tuin op te ruimen en te genieten van de zon. In de lente is ook feest van Pasen en dat past ook bij de lente. Pasen heeft te maken met dat Jezus uit de dood is gewekt. Let op de woorden: gewekt worden; opstaan. Eigenlijk heel alledaags, maar waarom hebben veel mensen toch ook zoveel moeite met opstaan? Voor veel mensen is dit iedere ochtend weer een strijd. Wanneer de wekker afgaat, slaan we wat om ons heen in de hoop de snooze-knop te raken zodat we ons nog een keer kunnen omdraaien. Sommigen herhalen dit meerdere malen en moeten zich vervolgens haasten om net op tijd aan te komen op werk of school! Opstaan is eigenlijk ook weer niet voor iedereen vanzelfsprekend!

'Pasen' heeft in de bijbel een andere naam: 'Pesach'. Pesach werd en wordt in de tijd van de lente gevierd, als de lammetjes geboren waren en het land ingezaaid werd. Het was oorspronkelijk een feest dat herinnerde aan de uittocht van de Israëlieten uit Egypte. Zie meer over Pasen: bladzijde 180 in het Echelonboek *De Vleugels van de Tijd*

'Pinksteren' heeft in het bijbel ook een andere naam: 'Sjawoe'ot' (= Wekenfeest), dat is zeven weken na Pesach, vanouds is het een oogstfeest. In de huizen staan overal bloemen en er worden kaaspannenkoekjes gebakken. Zeven betekent in de bijbel: 'overvloed, heel

veel'. Het Wekenfeest komt namelijk van de joodse akkerbouwers. Zij verbouwden op hun land gerst. Als de oogst van de gerst klaar was, hielden zij een feest. Om God te danken voor de overvloedige oogst.

Dus vijftig dagen na Pasen is het Pinksteren. En met Pinksteren lezen de christenen het volgende verhaal: 'Toen het Pinksteren was waren alle leerlingen van Jezus bij elkaar in hetzelfde huis. Ineens stak er buiten een harde wind op. De ramen vlogen open en er was veel wind in het hele huis. Toen kwam er ook vuur binnen. Het verdeelde zich in kleine vlammetjes boven de hoofden van de leerlingen. Men raakte vol van vuur' (naar Handelingen 2, 1-13).

Tijdens Pinksteren worden er op sommige plaatsen pinksterbomen of meibomen opgericht. Lange staken met bovenin een hoepel, versierd met kleurige linten. Er wordt gedanst onder de meiboom met een lint in de handen. Deze vruchtbaarheidsgebruiken stammen van de midzomerfeesten. Op andere plaatsen worden grote Pinkstervuren aangestoken en grote bijeenkomsten georganiseerd. Zoals bijvoorbeeld Pinkpop.

Zie meer over Pinksteren: bladzijde 182 in het Echelonboek *De Vleugels van de Tijd*. En uitgebreide informatie kunt u lezen in hoofdstuk 5 'Wat is tijd' in het Echelonboek 'Geestelijke stromingen geven'.

Daarom

Zaaien voor veel mensen herkenbaar, hierbij komen al snel associaties naar boven zoals zaad, vruchtbaarheid, nieuw leven

Meer informatie over zaaien in het Echelonboek *De Vleugels van de Tijd* (blz. 44- 45)

Liederen:

Hierbij zijn de volgende liederen uit de liedbundel *Eigen-wijs* goed te gebruiken:

Een klokkenliedje in mineur (Pasen en Pinksteren, onderbouw)

Lammetje lammetje lammetje (Pasen onderbouw)

De bolletjes (Pasen onderbouw)

Vogels in de lente (Pasen onderbouw)

Kippenei (Pasen middenbouw)

Hebban olla vogala ((Pasen middenbouw / bovenbouw)

Opstaan, doorgaan, kalm aan ((Pasen middenbouw / bovenbouw)

Hinnah mah tov (Pasen / Pinksteren middenbouw / bovenbouw)

Wij maken een kringetje (Pinksteren onderbouw)

Klap klap (Pinksteren onderbouw)

Zeg bakkertje, wat doe je met dat meel (Pinksteren onderbouw)

Fanfare (Pinksteren middenbouw)

Met trommel en trompet (Pinksteren middenbouw)

De bakker (Pinksteren middenbouw)

Lietsje foar elkenien (Pinksteren middenbouw / bovenbouw)

Ma come bali bela bimba (Pinksteren bovenbouw)

Make new friends (Pinksteren bovenbouw)

I like the flowers (Pinksteren bovenbouw)

Op de website www.vrijeschoolliederen.nl zijn zeer veel liederen te vinden. Er zullen ongetwijfeld liederen tussen staan die voor jong en oud tot de verbeelding spreken en die vrijwel iedereen mee kan zingen.

Doen

Voorbewerken

Kringgesprek n.a.v. doorgesneden vruchten (u snijdt bijvoorbeeld een kiwi, appel of meloen

door). Wat zien de kinderen hier allemaal? Waarom zijn de zaden belangrijk? (nieuw leven, levenskracht)

Semantiseren

Vertel het verhaal over zaaien: Hoe een vader zijn zoons leerde zaaien

Een man had drie zoons. Altijd was hij aan het werk: in de winter grond omspitten, in de lente zaaien, in de zomer het land sproeien en in het najaar oogsten. Hij werkte van 's morgens vroeg tot 's avonds laat en stond met al zijn burens op goede voet. Maar zijn drie zoons waren grote luiakken. Ze deden niets. 'Waarom werken jullie nooit?' vroegen de burens. 'Waarom helpen jullie je vader niet? 'Waarom zouden we?' antwoordden de zoons. 'Vader kan het wel alleen af. Hij werkt namens ons allen!' Maar er kwam een dag dat vader ziek en oud werd. Het land raakte in een verwaarloosde toestand. Op het veld stond het onkruid manshoog. De zoons zagen het wel, maar ze deden er niets aan. Vader zei tegen zijn zoons: 'Ik ben nu oud en het is het aan jullie om te zaaien en te oogsten' 'Dat kan altijd nog!' zeiden zijn drie zoons. Na een tijdje riep de oude en zieke vader zijn zoons bij zijn bed en vroeg hen: 'Jongens, hoe moet het gaan als ik er niet meer ben? Werken willen jullie niet en kunnen jullie niet. Wat dan?' De drie zoons wisten geen antwoord te geven. Ze stonden met hun mond vol tanden en hun handen in hun zakken.

'Vader, voor je van ons gaat, geef ons nog een laatste raad,' zei de oudste zoon, die in zijn vrije tijd een beetje had leren rijmen. 'Ik zal jullie een geheim verklappen,' antwoordde de vader. 'Jullie weten dat jullie moeder en ik altijd erg hard gewerkt hebben. Maar wat jullie niet weten: op een keer vonden we in de grond een pot vol goudstukken. Die hebben we weer toegedekt met aarde, voor het geval de nood aan de man zou komen. Jammer genoeg zijn we daarna vergeten op welke plaats we de pot met goudstukken onder de grond hebben begraven. Het is ergens in de buurt van het huis, maar waar precies dat weet ik echt niet meer...' Meer zei de vader niet voor hij stierf. De zoons begroeven hun vader en waren diep bedroefd.

Een paar dagen na de begrafenis zei de oudste zoon: 'Broers, ons geld is op. Wat nu? De andere broer zei: 'Vader vertelde ons toch dat er goudstukken hier onder de grond zitten! We moeten nu wel gaan spitten om dat goud te vinden!' De broers haalden drie spaden uit de schuur en begonnen te spitten. De pot met goud vonden ze jammer genoeg niet. Toen zei de oudste broer: 'We moeten niet zomaar spitten, we moeten het land verdelen in vakken en ieder vak nemen we dan goed te pakken! Zo gingen de drie broers verder met spitten. Nu vergaten ze geen vakje of stukje van het land dat vroeger door hun vader bewerkt was. Maar de pot met goudstukken vonden ze niet. Maar ze gingen verder want ze hadden er alles voor over om de pot met goudstukken te vinden.

Op een dag zei de oudste broer: 'Verder zoeken heeft geen zin! Die pot zit te diep of hij zit er niet in. Maar nu we zoveel moeite hebben gedaan zou het stom zijn als we niet zouden zaaien!' Dat waren de andere twee met hem eens. En zo begonnen de drie broers, zoals hun vader, het land in te zaaien. Toen het tijd werd om te oogsten, kwamen de drie broers handen tekort om alle graan te oogsten. Ze hadden veel graan over en verkochten het voor veel geld.

Toen zei de oudste broer: 'Dit geld haalden we uit de grond waarop vader vroeger te werken stond!'

Bron: *Sprookjes en vertellingen uit Rusland*, Elsevier, Amsterdam/Brussel, 1972 (het verhaal is bewerkt en ingekort)

Kringgesprek

Zou het waar zijn dat de ouders van de drie jongens een pot met goud gevonden hebben en dat ook weer in de grond gestopt hebben?

Consolideren

De jongsten kunnen het werkblad van de zaaiër inkleuren en de ouderen kunnen een associatie- of woordveld rondom het woord zaaien maken.

Controleren

Kinderen kunnen een mandala maken van een doorsnede van een vrucht. Meer over mandala's zie: <http://www.stichtingechelon.nl/uncategorized/werken-met-mandalas/>

Een aantal suggesties voor een 'gezamenlijke' afsluiting.

Raadpleeg hierbij het Echelonboek *De Vleugels van de Tijd* (bladzijde 10).

StichtingEchelon.nl